

WESTERKERK

AMSTERDAM

Tref.

MAANDBLAD
NR 537
NOVEMBER 2025

Prinsengracht 281, 1016 GW Amsterdam - Tel: 020 - 624 77 66
info@westerkerk.nl - www.westerkerk.nl

VOORAF

Leuk dat u deze nieuwe Tref! leest! In dit nummer vindt u veel nieuws vanuit de kerkenraad. Er zijn enkele belangrijke besluiten te nemen met betrekking tot de restauratie van de vloer, waarvoor nauwe samenwerking met een groot aantal partijen nodig zal zijn, daarover enige uitleg. Verder wordt er nagedacht over het vereenvoudigen van de liturgie, een stap die wij vanzelfsprekend liever niet zetten, ook daarover een stuk. Onze klokkenluiders namen deel aan een klokkenluiders-dag, waarvan ze verslag doen. En daarnaast bevat deze editie natuurlijk de elementen die u van ons gewend bent. U weet het: reacties op de Tref! ontvangt de redactie graag van u!

INHOUD VAN DIT NUMMER

VOORAF	2
INHOUD VAN DIT NUMMER	2
KERKELIJK LEVEN	3
AGENDA KERKDIENTEN	3
VAN DE PREDIKANT	4
AFSCHEID CRISTINA PUMPLUN.....	8
BRAAMBOSGEBEDEN IN DE ADVENT 2025.....	9
IN MEMORIAM: DICK VAN MARLE 1939 – 2025.....	10
UIT DE KERKENRAAD	11
DE RESTAURATIE VAN DE VLOER.....	11
DE ORDE VAN DIENST: UW HULP IS NODIG.....	12
VAN DE KERKRENTMEESTERS.....	14
DIACONIE.....	16
TREFMAALTIJD WOENSDAG 19 NOVEMBER.....	16
STICHTING SINA.....	16
VRIJWILLIGERS IN DE WESTER	17
VRIJWILLIGERS GEZOCHT: ORDE VAN DIENST.....	17
VRIJWILLIGERS GEZOCHT: KERSTVERSIERPLOEG	17
IN GESPREK MET: GEA VAN GELDER.....	19

BLOEMEN IN DE WESTER	20
KLOKKENLUIDERS	20
MUZIEK IN DE WESTER	21
CANTATEDIENST	21
PROGRAMMA MUZIEK.....	22
AMNESTY INTERNATIONAL.....	23
VERHUUR	24
GRAVEN IN DE WESTER	25

KERKELIJK LEVEN

AGENDA KERKDIENTEN

Datum	Tijd	Predikant
2 november	10.30	Ds. Ruurd v.d. Weg Organist: Evan Bogerd
9 november	10.30	Ds. Herman Koetsveld Organist: Evan Bogerd
16 november	10.30	Ds. Jan-Gert Heetderks Organist: Evan Bogerd
23 november	10.30	Ds. Herman Koetsveld Organisten: Evan Bogerd, David Strijbis WesterCantorij Eeuwigheidszondag
30 november	10.30	Ds. Herman Koetsveld Organist: Evan Bogerd
30 november	17.00	Cantatedienst Dr. Cristina Pumplun Organist: Evan Bogerd

VAN DE PREDIKANT

Op het moment dat ik dit tekstje schrijf moeten de verkiezingen voor de Tweede Kamer nog plaatsvinden (met onze Wester als 'mooiste kieslocatie van Amsterdam'), maar als u dit leest zijn ze alweer een tijdje achter de rug. Zal er een werkbaar landsbestuur geformeerd kunnen worden?

Kiezen, een rood potlood ter hand nemen, een stem hebben, meedoen in een landsbrede beweging die daarover gaat: over een morgen die beter is dan vandaag - voor de kinderen, voor mensen in nood, voor mensen zonder dak boven hun hoofd, voor de lucht die wij inademen, voor de vrede in stad en land en zo eindeloos en grenzeloos veel meer. Ik ga hier niet speculeren over welke uitslag dan ook. Maar de zorgen over die 'morgen' heeft tallozen in de greep gekregen. Misschien wel het meest door de wijze waarop we in relatief korte tijd scherp tegenover elkaar zijn komen te staan. Ik weet niet wat ik lees op de sociale media, zoveel diepe minachting, haat en leugen ten opzichte van politici en 'die anderen' die hier niet zouden horen. Er waait een duistere ongeest door onze samenleving. Ik had nooit zelfs maar een vermoeden gehad dat het zover zou kunnen komen in ons land. Maar hoe hier mee om te gaan? Hoe een dam op te werpen tegen de zich opdringende moedeloosheid van 'wat kan ik eraan doen? Behalve dan dat ene vakje op het stembiljet rood kleuren?

Paulus schrijft een brief aan zijn geloofsgenoten in Rome. Mensen in de verdrukking die hun leven geen moment meer zeker waren. Die geen enkel uitzicht hadden op een 'morgen beter dan vandaag' omdat zij steeds meer als staatsvijand werden gezien. Hoe daarmee te leven, welke keuzes te maken? Het antwoord is eigenlijk verbluffend eenvoudig: 'Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede (Romeinen 12:21). Tja, dan hebben we dus telkens te bedenken wat het goede is. Maar laten we eerlijk zijn, dat weten we in ons alledaagse leven meestal toch heel goed? En als het gaat om de keuzes die we te maken hebben met het oog op wat er aan problemen op ons bordje liggen en we kiezen met het hartrood van de liefde, voor de mens die onze naaste wordt, voor een levensstijl die de aarde kan dragen enz., dan weten we toch doorgaans prima wat ons te doen én te laten staat?

We gaan de maand november in, die snel donker wordende maand van inkeer en gedenken. Dat we als geloofsgemeenschap ons mogen sterken en elkaar bemoedigen in het besef een gemeenschap in de naam van Christus te zijn. Hij die het ons aanzegt en voorleeft: het goede te zoeken en te doen. En dan met dankbaarheid, ook in het kleine, te zien en te ervaren wat voor vreugde en licht dat kan geven!

Bij de Eeuwigheidszondag

Wat mij betreft hoort deze dienst waarin we de namen gaan noemen van wie ons in het afgelopen jaar ontvallen zijn tot de meest indrukwekkende vieringen van het jaar. Altijd met de grootste zorg voorbereid, onder meer door de WesterCantorij met prachtige gedachtenismuziek en liederen speciaal voor dit moment. En ook dit jaar zal het Brandend Braambos in het midden van de kerk staan en kan iedereen die dat wil een kaarsje aansteken om die ene bijzondere mens te gedenken.

We noemen de namen van wie in het afgelopen jaar overleden zijn en die op een of andere manier een lijntje met onze kerk hebben. Wil je een naam doorgeven: graag een mailtje naar info@westerkerk.nl o.v.v. volledige naam geboorte- en overlijdensdatum, Eeuwigheidszondag.

In gesprek...

De kring 'Mijn levensverhaal' heeft al wel een paar aanmeldingen, maar ik hoop nog een paar aanmeldingen te ontvangen om ook echt als groep van start te gaan. Nog even kort de bedoeling: elke deelnemer krijgt alle ruimte en tijd om haar/zijn levensverhaal te vertellen aan de aandachtig luisterende andere deelnemers. Het blijkt een zeer verrijkende ervaring te zijn om dat in een veilige en rustige groep te kunnen doen. Met nog een paar deelnemers erbij komen we een bijeenkomst overdag bij elkaar voor de kennismaking en nadere afspraken. Info en opgave: hkoetsveld@westerkerk.nl.

De gesprekskring 'Achter de Kansel' komt weer op maandagavond 3 november 20.00 uur bij elkaar. Graag even een berichtje naar gesprekachterdekansel@westerkerk.nl als je mee wilt praten. Het thema van deze maand november komt op tafel: hoe ga je om met ervaringen van verlies en het besef van je eigen sterfelijkheid? 20.00 uur Prinsenhuis.

De gesprekskring Bijbel&Gesprek komt op dinsdag 18 november weer bijeen. We lezen doorgaans de tekst die de volgende zondag (=Eeuwigheidszondag!) de rode draad door de liturgie vormt. Deze verdieping vooraf is in alle opzichten helpend bij de voorbereiding van deze zondag. Deze groep kan wel weer wat aanvulling gebruiken (het is overigens altijd prima gewoon aan te schuiven). Graag even een berichtje als je denkt te komen: hkoetsveld@westerkerk.nl. 20.00 uur Prinsenhuis.

Night of connection. Deze avond van een kerk vol met kaarslichtjes nodigt iedereen die dat wil uit om de verstillings- en de bijzondere sfeer te ondergaan die onze Wester dan uitstraalt. Mensen die langs de kerk lopen en de kerk binnenlopen weten niet wat ze zien. Als vanzelf wordt er hooguit gefluisterd.

Maar dan ontstaan er soms ook zo maar bijzondere ontmoetingen die dit alles oproept. Woensdag 19 november, 20.00 uur.

Bij het afscheid van Tamar Karman

Zo'n vijf jaar heeft Tamar gewerkt in onze Westerkerkgemeente. Eerst voor de tieners. Ook al bleef dat maar een kleine groep, Tamar ging met overtuiging en volharding door met het organiseren van bijeenkomsten en activiteiten om deze, haar tieners bij de kerk en het evangelie te betrekken. Toen dat contractje afliep, kreeg Tamar een functie als studentenwerker (mede door voorstellen van onze huidige koster Yvo Snoeker en Kaj Dirks samen met Anna Siertsema, die toen gedrieën de kosterwoning bevolkten). Intussen studeerde zij theologie en deed de predikantenopleiding, waar ze met een prachtscriptie over de kracht van de oecumene afstudeerde. In de dienst van 26 oktober jl. namen wij afscheid van Tamar. Ook vanaf deze Trefplaats danken wij haar hartelijk voor alles wat zij voor onze Westerkerkgemeente heeft gedaan en wensen wij haar alle goeds en Gods zegen toe, nu zij gaat werken in de gemeente van Weesp.

Het is inmiddels een soort traditie geworden afzwaaiende stafleden en ambtsdragers met een lied met telkens aangepaste coupletten uit te wuiven. Hieronder het lied dat we na de dienst voor Tamar zongen:

Refrein:

Een lied van samen leven
van komen en van gaan
van weten van verandering
nooit stil te blijven staan.
Geloven als beweging
gedragen door de wind,
als Adem die ons verder voert
en haar bestemming vindt.

1. Geloven in de Wester
nee, saai dat wordt het nooit,
generaties komen hier
de woorden uitgestrooid.
De kerk toekomstbestendig
al zakt de vloer wel snel.
De preek instemmend ingelijst
met lied en orgelspel.

2. Dat alles vraagt om mensen
het soort van hart en ziel,
als dragers van een ideaal
het open-kerk-profiel.
Zo kwam Tamar hier binnen
en wel voor 't tienerwerk,
uit de Goudse kaas ontsnapt
voor pittig kerkenwerk.

3. Vervolgens kwam een doorstart:
'Geef aandacht aan dat volk
dat studierend dolend leeft,
wees hen een gids en tolk,
die jonge generaties
op zoek naar grond en zin'.
OK, zei Tamar, ga ik doen,
ik leef er middenin.

4. En tussen al die taken:

o, help, theologie,
de godgeleerheid wat een klus,
ik zie wat jij niet ziet....
Maar mannen zwart-wit denkend
net iets te orthodox,
zij maakten met hun kleine geest
haar tegenkrachten los!

5. De oecumene pakt haar
want God is overal.
Dus danst zij vroom en vrolijk vrij
als noodzaak bovenal.
Het leven als een ijsbaan,
zij schaatst er in het rond,
Geest en lichaam bij elkaar
zo heerlijk, zo gezond.

6. De lichtjes in het duister:
symbool voor hoe jij leeft,
met jou steken wij ze aan
wat zoveel warmte geeft.
Een nieuwe tijd van leven
met stem, verbindingsklank,
dus zingen wij jou hart'lijk toe:
Ja, Tamar, zo veel dank!

Refrein

Terugblik bijdrage aan de kerkasiel dienst van 22 oktober

Binnenkort verblijft de familie Babayants een jaar in de Open Hofkerk in Kampen. En al die tijd is er een dienst gaande die het de overheid belet om dit gezin met vier kinderen naar Oezbekistan uit te zetten. De inzet is overigens om zo'n 400 kinderen die hier geworteld zijn, vaak ook hier geboren, hun plek in onze samenleving in veiligheid te laten behouden.

Samen met collega Cristina en Henny IJlst en Jan Jakob Krediet meldden we ons ruim op tijd in de Open Hof, niet wetend wie we daar verder zouden kunnen treffen. Tot onze verrassing meldde zich een echtpaar uit Emmeloord, die vaste kijkers zijn van onze diensten via de stream en een stel uit mijn vorige gemeente Hengelo, later nog aangevuld met de vrijwilligers die die avond dienst deden om de gasten te ontvangen, mensen uit Kampen, maar ook uit alle hoeken en gaten van ons land.

Om 20.00 uur ontvingen wij het licht van een groep mensen uit Utrecht om zelf de viering met allerlei werkvormen tot middernacht voort te zetten en tenslotte af te sluiten met een avondgebed. En ook toen waren er weer mensen die het licht van ons ontvingen om de hele nacht te waken, te bidden, te zingen, stil te zijn en zo gaat dat maar door.

De deelnemers van deze avond en die van daarvoor en ook wijzelf zijn telkens diep onder de indruk wat daar in Kampen gebeurt en wat het aan ons doet om in een kring met vaak volslagen onbekenden die uren van werkelijke ontmoeting en vieren mee te maken.

We vroegen de Kampense vrijwilliger naar het 'elastiek' van haar gemeente: hoe lang houden jullie dit vol? Zo lang als dit gezin het volhoudt, was het antwoord. Maar ze vertelde ook dat er toch langzamerhand meer gaten in alle roosters beginnen te vallen.

Voor ons is er dus alle reden om op gezette tijden ons in te roosteren om deze kerkasiel dienst met inmiddels duizenden anderen uit heel het land gaande te houden. En ja, hoe fijn is het dan als ook mensen uit onze gemeente zo'n avond willen mee helpen dragen. Binnenkort prikken we weer een volgende avond en dat laten via de kerkapp, website en liturgie zeker weten.

Herman Koetsveld
Predikant

AFSCHEID CRISTINA PUMPLUN

Onze missionaire vicaris Cristina Pumplun is al zo lang met hart en ziel aan onze kerkelijke gemeenschap verbonden dat het bijna onvoorstelbaar is dat aan die kostbare samenwerking een einde gaat komen. Maar in goed gezamenlijk overleg is besloten dat Cristina haar werkzaamheden per 31

december van dit jaar neerlegt. De achtergrond van dit besluit is gelegen in de penibele financiële positie van de kerk.

Dit nieuws is al eerder met de kerkelijke gemeente gedeeld en ook toen al werd op dit nieuws met begrijpelijke verslagenheid gereageerd.

Cristina heeft voor onze kerk zoveel betekend gedurende al die jaren: Liturgisch; ochtendgebeden, Braambos gebeden, inspirerende prediking tijdens erediensten; pastoraal en voor het communicatiebeleid van de kerk; de website, social media en de Tref!

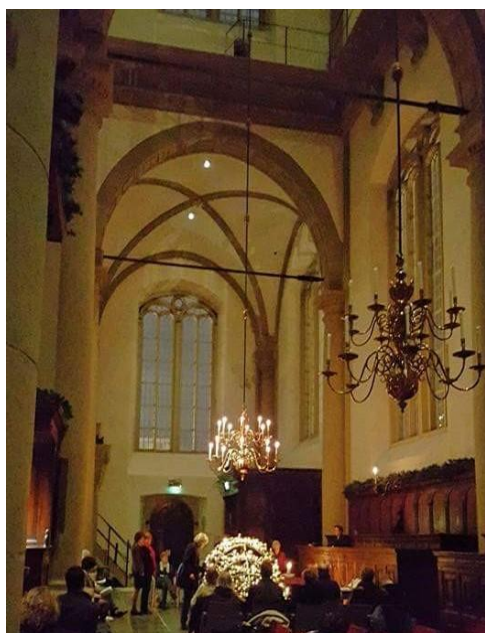
Cristina heeft zich stevig ingezet voor het profileren van de Westerkerk in de stad: als kerk voor de buurt, voor de toerist, voor stadsbewoner én pelgrim. Onder haar verantwoordelijkheid is de kerk geopend als laagdrempelige plek: een open deur voor wie binnen wil stappen, vanuit de stad, vanuit de stilte of het cultureel-historische besef, met veel aandacht voor de kwaliteit van ontmoeting, gastvrijheid en theologische diepgang.

De overdracht van deze brede waaier aan activiteiten is nu in volle gang en krijgt per het einde van dit jaar zijn beslag. Vanzelfsprekend gaat het moeilijk worden om het aanstekelijke enthousiasme van Cristina mee te verhuizen naar de continuering van de activiteiten.

Op 25 januari is de afscheidsdienst van Cristina gepland en zal er een moment zijn om onze dankbaarheid en onze waardering te uiten.

Ernst Stoker
Scriba

BRAAMBOSGEBEDEN IN DE ADVENT 2025

November ligt voor ons en daarmee nadert aan het eind van deze maand ook alweer de Adventstijd.

De 'Braambosgebeden van Advent' die we in de vier weken voorafgaand aan Kerst houden zijn in de afgelopen 12 jaar voor velen een vast onderdeel geworden in het persoonlijk toeleven naar de kersttijd. December is vaak een drukke maand en dan is dat halfuur in de Wester met zorgvuldig uitgekozen woorden, samen zingen, gebeden, stilte en natuurlijk prachtige orgelmuziek een waardevol moment om op verhaal te komen, om even niets anders te moeten.

De verhuuragenda van de kerk is de afgelopen tijd wel heel druk geworden en zo moeten we afwijken van het vertrouwde tijdstip (op vrijdag) en zijn **de Braambosgebeden van Advent op woensdag**, te beginnen op de woensdag die tussen Eeuwigheidszondag en de eerste Adventszondag in valt. Dit zal de laatste serie Braambosgebeden van Advent zijn en ik hoop dat velen dat nog graag een of meerdere keren willen meemaken.

Dus zet de data alvast in je agenda:

Woensdag

26 november

3 december

10 december

17 december

Tijd: 17.00-17.30 uur (De kerk is open om 16.45)

Van harte welkom rond het Braambos in de Wester!

Cristina Pumplun

Missionair vicaris

IN MEMORIAM: DICK VAN MARLE

1939 – 2025

Dick van Marle was medewerker bij de administratie in de Westerkerk. Mij staat vooral nog bij dat Dick een samenbindende factor was tussen ons drieën: hijzelf, Ad v.d. Ent en ondergetekende.

De opgegeven taken vervulde hij uiterst contentieus. Waarbij mij opviel dat Dick bij discussies over veel onderwerpen weloverwogen en met grote kennis van zaken deelnam aan het gesprek, waarbij, als dat mogelijk was, hij de ernst van een onderwerp ook met humor wist te larderen.

Toen de afstand tussen zijn woonplaats en de Westerkerk hem bezwaarlijk ging vallen, voelde hij zich toch zo betrokken bij de Westerkerk dat hij advies gaf over aspecten van de werkzaamheden indien ik hem daarom vroeg.

De al eerder opgemerkte weloverwogen opmerkingen in discussies waren mede het gevolg van zijn grote voorraad boeken op vele planken over onnoemelijke veel onderwerpen.

Mogen allen die het overlijden van Dick van Marle als een gemis ervaren sterkte vinden om dit verlies te kunnen dragen.

Hans Jütte

Administrateur

UIT DE KERKENRAAD

Ditmaal een tweetal onderwerpen; de noodzakelijke restauratie van de vloer en praktische hulp gevraagd voor het opstellen van de wekelijkse orde van dienst.

DE RESTAURATIE VAN DE VLOER

Zoals al enkele malen eerder gemeld en zoals iedereen die regelmatig in de kerk komt met eigen ogen kan constateren, is de vloer dringend aan restauratie toe. Dat wordt een complexe en uitdagende operatie, die samenwerking vereist tussen de verschillende betrokken partijen: De Westerkerkgemeente als gebruiker; de PKA als eigenaar; de Vrienden van de Wester als steunstichting en fondsenwerver; subsidieverstrekkers; architecten; uitvoerders en de vergunning-verstrekkers, waaronder monumentenzorg. Dit geheel vraagt om een gedegen voorbereiding en een gestructureerde, gezamenlijke aanpak. Daarom heeft de kerkenraad samen met de Vrienden van de Wester de PKA benaderd om afspraken te maken. Aangezien er ook serieus nagedacht wordt over de aanleg van een crypte zal het project, indien haalbaar en uitvoerbaar, nog complexer worden. We hebben de PKA gevraagd om in gezamenlijkheid de volgende punten te bezien:

1. Bouwkundige en architectonische uitwerking: De technische invulling en het ontwerp van de vloer en aanverwante onderdelen dienen grondig onderzocht en uitgewerkt te worden.
2. Financiering:
 - Verkennen van subsidiemogelijkheden.
 - Opzetten van fondswerving.
 - Compensatie van de derving aan verhuurinkomsten en exploitatie opbrengsten.
3. Onderzoeken van mogelijke verdienmomenten binnen het project:
 - Bouw van een crypte: Het realiseren van een crypte als onderdeel van het restauratieproject. Daarbij is een grondig onderzoek naar de commerciële haalbaarheid van de voorstellen (inclusief onderzoek naar een realistisch en duurzaam verdienmodel) door deskundige derden onontbeerlijk.
 - Energieopslag in samenwerking met de deelraad: Mogelijkheden voor energieopslag dienen in overleg met de stadsdeelraad te worden onderzocht.

4. Juridische aspecten:

- Eigendomsvraagstukken rond de vloer en eventuele nieuwe crypte eronder.
- Juridische vormgeving van het project met de bouwkundige en financiële risico's verbonden aan het project.
- Sturingsmodellen voor een scheiding van de exploitatie van een crypte en het kerkelijk beheer van het kerkgebouw.
- Governance: zeggenschap van de wijkkerkenraad Westerkerk, Stichting Vrienden Westerkerk en mogelijke private investeerders.
- Bepalen aan wie eventuele verliezen en opbrengsten toekomen.

5. Coördinatie en projectbegeleiding: Het project vraagt om duidelijke coördinatie en professionele begeleiding gedurende het gehele traject. Inzet/inhuur van de benodigde expertise en projectbegeleiding zal opgenomen moeten worden als stelpost in de projectkosten.

6. Waarborgen voor de continuïteit van het kerkelijk gemeentelven: Als het gebouw voor een langere periode niet te gebruiken is, zal er tijdig geschikte, plaatsvervangende ruimte voor de erediensten, repetities en activiteiten gevonden moeten worden.

De belangrijkste punten zijn vanzelfsprekend de haalbaarheid, uitvoerbaarheid en het tijdsbeslag. Dit laatste is, vooral met het oog op de continuïteit van het kerkelijke gemeentelven, voor de kerkenraad het belangrijkste punt. Gedegen onderzoek zal noodzakelijk zijn alvorens te beslissen. Wij zullen u op de hoogte houden van de ontwikkelingen en consulteren indien noodzakelijk.

DE ORDE VAN DIENST: UW HULP IS NODIG

Bent u bereid om bij te dragen aan het wekelijks opstellen van de orde van dienst voor de kerkdiensten?

Met de pensionering van Elka Bak zijn de werkzaamheden van het kerkelijk bureau overgegaan naar Babette van der Duijn. Babette is per saldo minder uren per week beschikbaar dan Elka voorheen was. Dat vergt bewuste keuzes van het bestuur in wat zij in de betaalde uren voor de Westerkerkgemeente kan doen en wat door anderen opgepakt kan worden.

Een van de wekelijkse taken, waar de kerkenraad uw praktische hulp, dus vrijwilligers, voor vraagt betreft het gereed maken van de orde van dienst. Deze 'papieren liturgie' wordt u elke week door onze gastvrije commissie van ontvangst aangereikt. Het opmaken, controleren en drukken is een wekelijks

terugkerend, nauwgezet en tijdrovend karwei, waar onder begeleiding van Babette en voorheen Elka ook nu al enkele vrijwilligers hun steentje aan bijdragen.

Berekend is dat het bureau inclusief de voorbereiding en de begeleiding hier op dit moment gemiddeld ongeveer 4 uur per week mee bezig is. Omgerekend kost dit ons als kerk op jaarbasis ongeveer 25.000 euro. Dat is met de huidige (betaalde en beschikbare vrijwillige) bezetting en binnen het huidige budget geen structureel houdbaar scenario.

In de kerkenraad is daarom gesproken over een werkbaar alternatief, zoals het gebruik van liedbundels en een vereenvoudigde zondagsbrief waarin verzen, schriftlezingen en mededelingen zijn opgenomen. Hoewel in de meeste kerken al wordt gewerkt met liedboeken en een eenvoudige 'liturgie,' beseft de kerkenraad dat afstand doen van de papieren traditie die we nu kennen, als een te plotsteling en pijnlijk gemis kan voelen en dat we tenminste als wijkgemeente gezamenlijk een serieuze poging moeten ondernemen om dit in stand te houden.

Vandaar deze dringende oproep aan mensen die tijd en de vaardigheid bezitten om lid te worden van een groep die de liturgie in zijn huidige vorm onder zijn hoede kan nemen. We zijn op zoek naar *tenminste* 4 mensen die bereid zijn om mee te draaien in een wekelijks rooster. Per toerbeurt (bij 4 mensen is dat 1x per maand) word je verantwoordelijk om op aanwijzing van de (gast)predikant de orde van dienst op te maken, zodat deze op donderdag gereed is om afgedrukt te worden. Ervaring met digitale tekstverwerking (Word) is nodig, een oog voor vormgeving is fijn, maar niet noodzakelijk. De gevraagde werkzaamheden zijn heel goed vanaf huis te doen en afhankelijk van je vaardigheid moet je rekening houden met een tijdsinvestering van 2-4 uur per week.

Onze kerk is gezegend met een zeer actieve en toegewijde schare vrijwilligers, die we dankbaar zijn! Verschillende taken, die voorheen bij betaalde krachten belegd waren, zijn ook al bij vrijwilligers ondergebracht: De zondags-koster, de redactie van de Tref, de roostering. Voor veel andere taken zijn investeringen gedaan die de uitvoering efficiënter moeten maken, zoals een nieuw eenvoudiger toegangssysteem. Desondanks hopen wij natuurlijk dat ook voor deze klus zich kundige en voldoende vrijwilligers zullen melden. Als het ons als wijkgemeente niet lukt om voldoende mensen voor een liturgiegroep te enthousiasmeren, dan ligt voor de hand dat de kerkenraad

met ingang van het nieuwe jaar ervoor zal kiezen om de opzet van de orde van dienst te vereenvoudigen met het gebruik van liedbundels.

Margaretha Pluim

Voorzitter

Ernst Stoker

Scriba

VAN DE KERKRENTMEESTERS

Deze keer spraken we als kerkrentmeesters op een vrijdagavond af. De vergadering werd stipt op tijd afgerond, zodat we op tijd konden aansluiten bij een prachtig orgelconcert van onze organist Evan in het kader van 750 jaar Amsterdam.

Deze week wordt ons sleutelsysteem vervangen door een tagsysteem. De staf krijgt een tag die ze bij zich kunnen dragen en andere mensen die in de kerk moeten zijn, kunnen gewoon toegang vragen aan de koster. Hoe het precies gaat werken hoort u nog van hen. Ik kon het niet laten om het nieuws te delen, omdat het is gelukt dit systeem te kopen en in gebruik te nemen ondanks onze financiële situatie. Het belangrijkste argument om deze investering te doen, is dat het voor de staf moeilijk is om steeds aanwezig te zijn wanneer dat nodig is. Voor een verhuur kunnen er zo een paar leveranciers komen, waardoor de koster een hele dag aanwezig moet zijn, om alleen de deur open te doen. De verzekeringsmaatschappij is ook weer blij omdat we vanaf nu, als het moet, precies kunnen zien wie wanneer de kerkdeur heeft geopend.

Nu terug naar de vergadering van oktober. Deze stond vooral in het teken van de inkomsten. Om de inkomsten op peil te brengen/houden zijn er allerlei activiteiten die ik puntsgewijs benoem:

- De voorbereidingen voor de eindejaar actie zijn gestart. Vorig jaar zijn de inkomsten met 20% gestegen, dit jaar blijven de inkomsten van de vrijwillige bijdrage van leden stabiel. Op zich is het al heel wat dat we met elkaar in een vergrijzende gemeente elk jaar evenveel bijdragen, alleen na zo'n grote stijging van de bijdragen is het wennen aan het nieuwe normaal. Wie weet dat onze eindejaar actie nog verrassingen laat zien.
- De collecte inkomsten van de orgelconcerten zijn zo gestegen dat de collecte inkomsten ruimschoots opwegen tegen de directe personele lasten. Een mooi resultaat!

- De stichting Vrienden van de Wester organiseert 12 november een event in het kader van de funding van de vloerrestauratie.
- Tenslotte komen er veel inkomsten uit de verhuur. Samuël Strijbis, onze verhuurcoördinator heeft laten weten dat de kerk tot het einde van het jaar veel is verhuurd en dat is goed nieuws.

Via de gestegen verhuur van de Wester gaan we zo door naar de personele bezetting. De toegenomen verhuur leidt niet alleen tot extra inkomsten, maar ook tot extra werk. Extra werk voor de verhuur coördinator, maar eigenlijk voor de gehele staf. En het is niet zo dat de staf tijd over had met het vertrek van de koster en de bureaucoördinator. Gelukkig gaven de koster aan dat het wel okee is met de werkdruk. Dat is belangrijk, want binnen de PKA blijkt dat veel koster een erg hoge werkdruk ervaren. De staf is nu zo klein dat het op elkaar letten extra belangrijk is en blijft.

Over onze begroting en de aanpak voor de benodigde funderingsoperatie zijn we in gesprek met het college van Kerkrentmeesters van de Protestantse Kerk Amsterdam. Over beide onderwerpen wordt nu gesproken en is nog niets besloten. Volgende keer hopen we u hierover meer te vertellen.

Annet Schelling
Kerkrentmeester

Vergunningen voor de verhuur

De laatste jaren hebben wij onder leiding van onze verhuur-coördinator Samuël Strijbis de Westerkerk met succes op de kaart gezet als verhuurlocatie. De verhuur is een belangrijke bron van inkomsten geworden voor de kerk. Vanzelfsprekend wordt zoveel mogelijk gestreefd naar passende verhuur, maar ook die is soms grootschalig. Het was daarom noodzakelijk voor de kerk als verhuurlocatie een omgevingsvergunning aan de vragen. Gelukkig was daar in het bestemmingsplan al in voorzien. Met veel steun van de deelraad Amsterdam Centrum, de gemeente Amsterdam en de PKA is de vergunningsaanvraag nu ontvankelijk verklaard.

Binnenkort organiseren we een bijeenkomst voor de buurt om de aanvraag te bespreken. Die middag zal bedoeld zijn om te luisteren en te delen en te spreken over de ervaringen van de buurt met de Westerkerk. We gaan ook bekijken waarover de buurt met de kerk in nader gesprek wil. Die bijeenkomst zal ook een uitstekende gelegenheid zijn om als kerk meer met de buurt in contact te komen, een lang gekoesterde wens.

De bijeenkomst is gepland voor dinsdagmiddag 4 november van 15.30-17.00 uur. Vanzelfsprekend zijn ook gemeenteleden van harte uitgenodigd.

Ernst Stoker
Scriba

DIACONIE

TREFMAALTIJD WOENSDAG 19 NOVEMBER

De Trefmaaltijd van oktober vindt plaats op woensdag 19 november. Zet u deze datum in uw agenda? Naast samen eten, en onder de maaltijd samen praten, besteden we ook aandacht aan samen zingen, samen bidden en samen delen, van wat we hebben en van wat we meemaken. U bent van harte welkom. Aanvang: 18.00 uur.

Het is vanaf maandag 10 november mogelijk om u voor de maaltijd in te schrijven via info@westerkerk.nl of door te bellen naar het nummer van de Westerkerk (020-6247766). Kosten €7,00 per persoon.

Jaap Kappert
Diaken

STICHTING SINA

Wellicht is het u dit jaar al eens opgevallen dat er regelmatig voor de Stichting SINA wordt gecollecteerd (SINA of wel Samen Is Niet Alleen). Onlangs werden we uitgenodigd voor een donateurslunch. Vrijwilligers van de stichting hadden een smakelijke lunch bereid, die gezamenlijk met de aanwezige donateurs genuttigd werd. Ondertussen luisterden we aandachtig naar een gloedvolle presentatie over het werk van SINA. We werden in die presentatie meegenomen op een huisbezoek. In feite nemen de vertegenwoordigers van SINA een kijkje achter de voordeur (letterlijk) bij gezinnen en mensen van alle leeftijden die onder of nabij de armoedegrens leven. Het doel is om ze bewust te maken van hun eigen kunnen, zodat ze (weer) zelfstandig kunnen meedoen in de samenleving en hun leven weer kleur krijgt. Er worden meer dan 2.000 huisbezoeken bij kwetsbare gezinnen gebracht. Er wordt daadwerkelijk geholpen met vele middelen, variërend van nieuwe bedden en/of matrassen tot assistentie bij acute schuldhulpverlening of uithuiszetting. Dit jaar is er de start van een nieuw project; huisbezoeken baby's. De ambitie is om in periode

2026 – 2030 meer dan 30.000 kinderen te bereiken in Amsterdam om steun achter de voordeur te kunnen geven. Want 30.000 Amsterdamse kinderen groeien op in armoede op dit moment.

De toehoorders waren onder de indruk. Stichting SINA zorgt ervoor dat elke Amsterdammer gewoon Amsterdammer kan zijn. Met een fiets om toeristen te ontwijken, zwemles in het Sloterparkbad, zondagmiddagen in Artis, een bureau om huiswerk aan te maken voor school... kortom: met persoonlijke hulp op maat voor iedereen, want.....Samen is niet alleen.

Op 10 december 2025 wordt er in de RAI een kerstmarkt georganiseerd. Deze kerstmarkt wordt speciaal georganiseerd voor gezinnen die via de voedselbank zijn aangemeld. Meer info op www.stichtingsina.nl

Klaas Winter
Voorzitter diaconie

VRIJWILLIGERS IN DE WESTER

VRIJWILLIGERS GEZOCHT: ORDE VAN DIENST

Eerder in deze Tref! las u al de zeer dringende oproep om mensen die de orde van dienst willen helpen verzorgen. Van harte hopen we tenminste 4 mensen te vinden die de papieren liturgie willen samenstellen en opmaken.

VRIJWILLIGERS GEZOCHT: KERSTVERSIERPLOEG

Beste gemeenteleden,

De blaadjes worden langzaam geel en de eerste herfststorm van het jaar is weer gepasseerd. Deze wisselingen van de seizoenen betekent natuurlijk dat wij in de Wester weer aan de gang gaan met het regelen van de zaken rondom de kerstviering. Ook dit jaar zal onze mooie kerk weer verlicht worden door een mooie grote kerstboom. Het versieren van de kerk en de kerstboom is echter geen kleine klus. Wij zoeken daarom ook een ploeg van gedreven en voornamelijk gezellige Westerkerkvrijwilligers die willen helpen bij het versieren van de kerk op zaterdag 6 december vanaf 10:30u. Denk hierbij aan klusjes rondom het versieren van de kerstboom of het ophangen van het kerstgroen. Natuurlijk staat voor iedereen die zich opgeeft de koffie en versnaperingen klaar. Opgeven voor het versieren kan via:

koster@westerkerk.nl. Hopelijk zien we elkaar dan en kunnen we samen alvast een voorproefje nemen van de kerstpret!

Kaj Dirks & Yvo Snoeker
Koster-beheerders

IN GESPREK MET: GEA VAN GELDER

Dagelijks zetten onze geweldige vrijwilligers zich in voor het reilen en zeilen van de Wester! Wie zijn het? In deze rubriek stellen we steeds vier vragen aan een vrijwilliger. Deze keer ging Gemma Crijns in gesprek met Gea van Gelder.

Hoe ben je bij de Wester betrokken geraakt?

Het is al 45 jaar geleden dat ik voor het eerst in de Wester kwam, samen met mijn schoonzusje en mijn twee kinderen. We woonden in Amstelveen en daar kon ik geen kerk vinden waar ik me thuis voelde. Ik was zoekende. In de Westerkerk belandde ik al snel in de Kindergroep om toezicht te houden op mijn ondeugende jongetjes. Wat later trad ik ook toe tot de groep die toen tweemaal per jaar een ontbijt organiseerde tijdens de feestdagen, Kerstmis en Pasen. En tot de Kookgroep die maandelijks een maaltijd verzorgde.

Waar help je mee als je in de Wester bent?

Naast de Bloemengroep ben ik nu nog steeds actief in de kookgroep die eenmaal per maand de Trefmaaltijd verzorgt voor leden van de gemeente. En ook neem ik deel aan de vrijwilligersgroep die als Kerkwacht aanwezig is tijdens de uren van de Open Kerk op doordeweekse dagen. Ik doe dat eens in de drie weken. Met veel plezier. Als lid van de Bloemengroep verzorg ik eens per 4 – 6 weken de bloemen in de kerk. Het rooster wordt gemaakt door de coördinator van de groep. De bloemen koop je zelf, rekening houdend met de liturgische kleur van die zondag.

Wat doe je zoal als je niet in de Westerkerk bent?

Ik zorg voor het huishouden, doe de boodschappen en heb een gevuld sociaal leven. Eén zoon woont met zijn gezin in Amstelveen, de tweede zoon en zijn gezin in Haarlem. Daarnaast doe ik creatieve dingen en lees ik graag.

Wat zijn jouw ideeën/wensen voor de Wester?

We zullen als gemeente de mensen die de komende maanden gaan vertrekken zeer missen. Elka Bak is al weg. Ik hoop zeer dat de fundamentele zaken staande blijven. Als gemeenschap zullen we dat met elkaar waar moeten maken.

BLOEMEN IN DE WESTER

Wist u dat de bloemen die elke zondag op de liturgietafel prijken door vrijwilligers naar de kerk worden gebracht, geschikt en neergezet? Is het u opgevallen dat de kleur van de bloemen altijd past bij de kleur van de stola die de predikant op zondag draagt? En geniet u ook altijd zo van de extra mooi versierde kerk met Kerst en Pasen?

De leden van de bloemengroep zorgen bij toerbeurt voor de bloemen in de kerk op zondag, bij speciale gelegenheden en voor de versiering van de kerk op hoogtijdagen. De coördinator van de groep, Gijsbert Siertsema, stelt het rooster op en zorgt ervoor dat bij de juiste datum de juiste liturgische kleur voor die zondag vermeld staat. Zo weet de bloemen-vrijwilliger die aan de beurt is of bijvoorbeeld paarse, rode of witte bloemen op de liturgietafel moet prijken. Zo zullen in de Veertigdagentijd de bloemen paars zijn, want paars is de kleur van verwachting, bezinning en inkeer. Tot aan Pasen, want dan is de kleur wit, de kleur van feest en nieuw leven. Ook in de Adventtijd is de kleur paars en met Pinksteren is de kleur rood. Het symboliseert kracht, inspiratie en bezieling.

KLOKKENLUIDERS

(Inter-)nationale klokkenluidersdag

Zaterdag 27 september togen 170 klokkenluiders van 25 Nederlandse torens en één Belgische toren naar Amersfoort om elkaar te ontmoeten. Vanuit Amsterdam waren er negen afgevaardigden naar Amersfoort afgereisd: Zes klokkenluiders van de Westerkerk, twee van de Oude Kerk en één van de Zuiderkerk. Westertoren klokkenluider Henk had een staf gemaakt met boven op het wapen van Amsterdam, samen met een leeuw en een belletje. Bij elke beweging die hij maakte hoorde je het belletje klingelen. Dat viel behoorlijk op! We begonnen aan de voet van de Onze Lieve Vrouwentoren met koffie en gebak en met een openingstoespraak van de locoburgemeester van Amersfoort. In de achttiende eeuw is er buskruit in de Onze Lieve Vrouwenkerk opgeslagen. Dat bleek geen goed idee, want het buskruit is ontploft en heeft de kerk verwoest. De grote, massieve toren, gebouwd vanaf 1460 en 98 meter hoog bleef gelukkig gespaard. De Westerkerkers werden 's ochtends door een stadsgids door Amersfoort rondgeleid. Hoogtepunt hierbij was een bezoek aan de middeleeuwse Koppelpoort. Binnen zagen we hoe een enorme zware sluisdeur het water van de rivier de Eem kon afsluiten. Om de sluisdeur weer uit het water omhoog te kunnen hijsen waren twee grote

treddraderen gemaakt. Twee groepen van vier "raddraaiers" werden uit de uit de gevangenis gehaald en moesten ervoor zorgen dat de deur weer uit het water omhoog kon worden gehesen. Na de lunch was het tijd om de toren te beklimmen. De tocht ernaartoe was bijzonder: de Amersfoorters hadden een lang klokkentouw met op iedere meter een belletje gemaakt, die we in processie mee moesten dragen. De bellen aan het touw klingelden feestelijk en deze optocht van klokkenluiders baarde het nodige opzien bij passanten op straat. In de toren hangen in totaal 100 klokken, waaronder 7 klokken die geluid kunnen worden. De klokkentouwen zijn maar liefst 25 meter lang. We namen kijkje op de torenomgang met uitzicht over Amersfoort, op de zolder waar de klokken hangen en natuurlijk op de luidzolder, waar de klokken mochten worden geluid. Hier kregen we ook nog een video te zien over de geschiedenis van de toren. Terug op de begane grond was het tijd voor een afsluitend hapje en drankje. Dank aan de Amersfoorters die deze gezellige dag hebben georganiseerd!

De groep klokkenluiders van de Wester, v.l.n.r. Joke, Gerk, Joren, Henk, Michel en Wiljo

MUZIEK IN DE WESTER

CANTATEDIENST

Op 30 november, om 17.00 uur, is het weer tijd voor een mooie cantatedienst. Dan klinkt de feestelijke cantate 'Schwingt freudig euch empor' (BWV 36) van

J.S. Bach. Ook wordt het dubbelkorige motet 'Nun komm, der Heiden Heiland' van Michael Praetorius uitgevoerd. De dienst sluit gewoontegetrouw af met een mooi orgelwerk van J.S. Bach. De toegang is vrij, aan de uitgang is een collecte.

De Adventscantate 'Schwingt freudig euch empor' bouwt voort op een wereldlijke cantate die Bach eerder voor diverse feestelijke gebeurtenissen schreef en hiervoor steeds aanpaste. Zo was de cantate eerder te horen bij de resp. verjaardagen van een leraar en van een vorstin. Voor de Adventscantate verving hij de oorspronkelijke recitatieven door nieuwe koraalbewerkingen, gebaseerd op alom bekende adventskoralen. Zoals het altijd weer ontroerende koraal 'Nun komm, der Heiden Heiland', dat ook de basis vormt van het motet van Praetorius. Later bewerkte Bach de cantate weer voor de inwijding voor een bekende Leipziger jurist. Voor Bach heel gebruikelijk om zo te werken en op deze manier praktisch met zijn tijd om te gaan.

De cantate is geschreven voor de eerste Adventszondag en heeft, door het bezingen van de komst van Jezus, een jubelend karakter. Het werk bestaat uit twee delen van vier nummers met ter afsluiting van elk deel een slotkoraal, oorspronkelijk uit te voeren voor en na de preek.

Het Westerkerkkoor zingt de koordelen van de cantate en het motet. Marjon Strijk (sopraan), Ingeborg Bröcheler (alt), Camilio Delgado Diaz (tenor) en Ben Kazez (bas) gaan als vanouds schitteren als solist. Ensemble 't Kabinet tekent voor de prachtige instrumentale begeleiding en de muzikale leiding is in handen van JanJoost van Elburg. Voorganger is dr. Cristina Pumplun, Evan Bogerd bespeelt het orgel.

Thomas Kloppenburg
Ouderling kerkmuziek

PROGRAMMA MUZIEK

Requiemconcert - Gedachtenisconcert

Op zondag 2 november zingt de WesterCantorij weer een programma rondom het thema Gedenken & Herdenken. Fauré's indringende Requiem klinkt in een arrangement voor strijkkwintet, koor en orgel. De solopartijen worden vertolkt door de jonge talenten Luka den Boer (bariton) en Isabel Houtmortels (sopraan). Daarnaast klinken werken van de noordelijke componisten Ola Gjeilo en Peteris Vasks. Mendelssohn en Bruckner maken het programma compleet. Beleef deze prachtige muziek rondom 'eeuwigheid' in de Westerkerk!

Datum: Zondag 2 november

Aanvang: 20.00 uur

Kerk open: 19.30 uur
Toegang vrij, collecte na afloop
WesterCantorij o.l.v. Evan Bogerd
Sopraan: Isabel Houtmortels
Bariton: Luka den Boer
Strijkkwintet: Emma Roijackers & friends
Orgel: David Strijbis

Lunchconcerten

Aanvang: 13.00 uur, duur: 30 minuten. Toegang vrij, collecte.

Woensdag 5 november Matteo Imbruno

Woensdag 12 november Jan Hogendoorn

Woensdag 19 november David Strijbis

Advent & Kerst:

Woensdag 26 november Evan Bogerd

Woensdag 3 december Evan Bogerd

Woensdag 10 december Evan Bogerd

Woensdag 17 december Evan Bogerd

Woensdag 24 december Evan Bogerd

Evan Bogerd
Cantor-Organist

AMNESTY INTERNATIONAL

Wij zijn blij dat wij u op 2 november na de kerkdienst weer mogen vragen om een petitie te ondertekenen voor een casus die wij kort voor die datum kunnen uitzoeken.

Onze eerstvolgende Schrijfavond is op 5 november aanstaande. Wij komen bij elkaar in het Prinsenhuis van 19:30 uur tot 21:30 uur. Op deze avond willen we op een mooie, liefdevolle en waardige manier afscheid nemen van Cristina Pumplun. Wij hebben als groep heel veel moeite met dit afscheid, maar we weten dat het niet anders kan en daarom willen we op een hele goede manier dit afscheid vormgeven. Vele jaren heeft Cristina zich ingezet voor de Amnestygroep. Zij ontbrak bijna nooit en zij maakte dat iedereen zich in de eerste plaats heel welkom voelde in de groep en zich soms door weer en wind in de avond naar de Wester spoedde om brieven te gaan schrijven. Cristina

voorzag liefdevol iedereen van koffie en thee en er was altijd wel een koekje te vinden.

Cristina heeft een geheim dat moeilijk te doorgronden is, zij maakt dat wij ons sterk op elkaar betrokken voelen, of het nu gaat over de moeilijke casussen waar wij vaak voor moeten schrijven of over de situatie in de wereld waar iedereen zich verdrietig of boos of ongerust over voelt, of over iets heel fijns dat we hebben meegemaakt: wij konden en kunnen dat met elkaar delen. Maar het kan ook voorkomen dat één van ons zich niet goed voelt, verdrietig is of voor hele moeilijke beslissingen staat: ook daar is altijd ruimte voor. Voor dit alles willen wij Cristina heel hartelijk bedanken!

Denkt u nu vooral niet dat u die avond niet welkom bent, want het mooiste cadeau dat wij Cristina kunnen geven is natuurlijk dat er nieuwe mensen komen schrijven. Zij is altijd zeer verheugd als zij kan melden dat er zich weer iemand bij haar heeft aangemeld. Natuurlijk gaan we die avond gewoon onze drie brieven schrijven! Voorbeeldbrieven en achtergrondinformatie liggen klaar, schrijfmateriaal is aanwezig.

Neemt u alstublieft uw eigen internationale postzegels mee.

Nicolette Besemer
Amnesty Schrijfgroep

VERHUUR

De herfst heeft duidelijk zijn intrede gedaan, wat concreet betekent dat de vloerverwarming weer is ingeschakeld. Voor nu is dat bij vrijwel alle evenementen nog voldoende, maar vanaf november zal bij een aantal evenementen ook de heteluchtkachel mee moeten doen. In overleg met de huurder wordt besloten hoe warm men de kerk wil hebben; de stookkosten worden immers op nacalculatie berekend. Het in het voorjaar geïnstalleerde systeem om de kachel te programmeren helpt enorm bij het inplannen van de stookmomenten. Nu we ook een nieuw sleutelsysteem hebben, vergroot dat de flexibiliteit nog verder.

De verhuuractiviteiten nemen flink toe, vooral van september tot en met december. Ik schrijf dit stukje na een volle week verhuur, waarin duizenden mensen een stukje van dit prachtige gebouw konden ervaren. Zeer uiteenlopende evenementen vonden er plaats: van uitverkochte concerten tot een symposium, en van feestjes tot aan een begrafenis. In drukke weken als deze zijn begrafenissen altijd een uitdaging. Wanneer de wens van de

overledene is om een afscheidsbijeenkomst in de Westerkerk te houden, verrichten we doorgaans allerlei kunst- en vliegwerk om dit in de agenda passend te krijgen. Gelukkig is de begrafenis die deze maand nog plaatsvindt daarop een uitzondering; het gewenste moment was nog helemaal vrij in de agenda.

Midden in de drukke tijd is het ook zaak om vooruit te kijken naar wat november en december ons zullen brengen. Zo moet er een moment worden gevonden om de kerstversiering aan te brengen, en moeten alle evenementenbegeleiders en stoelopbouwers worden ingepland. Tevens zijn er traditiegetrouw een aantal kerstconcerten, waarvoor weer koffieschenkers nodig zijn. Binnenkort zal ik via de Westerkerk-app vrijwilligers vragen om te helpen.

Mocht u vragen hebben over de verhuur of bent u gewoon nieuwsgierig: schroom niet mij een mailtje te sturen via verhuur@westerkerk.

Samuël Strijbis
Verhuurcoördinator

GRAVEN IN DE WESTER

Wiltetus Bernardus Jelgersma begraven 27-02-1796 Grafnummer 168NZ

Voor mij is het altijd leuk om mail te krijgen van mensen die bezig zijn met onderzoek naar het verleden van familie. Zo kwam onlangs het verzoek voor informatie naar de begrafenis van Wiltetus Bernardus Jelgersma. In het stadsarchief van Amsterdam was ook alleen zijn begrafenis terug te vinden. De vraag was waarom er op de website van de Westerkerk niets terug te vinden was hiervan. Het korte antwoord op die vraag luidt dan dat er nog altijd vele namen toegevoegd moeten worden. Tegelijk nodigde de vraag ook uit om even op internet te googelen naar het verleden van Wiltetus. Daar kwam (verrassend) veel informatie uit.

Wiltetus werd geboren in december 1755 in Harlingen. Daar promoveerde hij in 1776 in de wijsbegeerte, vertrok naar Leiden en ging theologie studeren. In 1777 werd hij predikant in Workum. Daarna volgden nog een beroep uit Weidingen en in 1793 Boxum (huidige Boksum) en Blessum. Beide dorpen liggen ten zuidwesten van Leeuwarden. Naast dienaar van het Woord, stond Wiltetus ook bekend als patriot. Hij leefde volop in een tijd waarin Oranjegezinden en Patriotten tegenover elkaar stonden. Zo zou vanuit Dronten

een beroep in 1786 zijn verhinderd vanwege zijn patriottische denkbeelden. In Weidum was hij kapitein in een patriottisch vrijkorps. In 1795 kwam de Bataafse Republiek tot stand. Wiltetus zou, kort, daar een rol in spelen. Hij werd gekozen om zitting te nemen in het College der 'Provisioneele Representanten van 't Friesche Volk', dat 60 leden telde en op 19 februari 1795 na eedsaflegging werd geïnstalleerd. Een jaar later werd hij als secretaris van dat college met een staatkundige opdracht naar Amsterdam gezonden. Hier vernam hij dat de meer gematigde partij, waartoe hij behoorde, op 28 januari was ten val gebracht, Dit zou hij zich zo hebben aangetrokken, dat hij op 22 februari 1796 overleed.

Wiltetus was gehuwd met Maria a Meinsma, die hem overleefde. Eén zijner twee zoons, Gerbrandus, werd predikant in o.a Warmenhuizen en Wormerveer. Wiltetus werd in 1795 benoemd tot lid van de Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen en heeft zich in zijn tijd zeer bekend gemaakt door de beantwoording van een viertal prijsvragen.

AMSTERDAMSE COURANT, 25 FEBRUARI 1796:

Heden is in Amsterdam, ten Huize van den Ondergetekenden, na een Ziekte van circa 14 dagen, in den ouderdom van ruim 40 Jaaren overleden

WILTETUS BERNARDUS JELGERSMA, A. L. M. en Phil. Doctor, Predikant te Boxum en Blessum, Lid van de Hollandsche Maatschappij der Weetenschappen te Haarlem, midsgaders() Secretaris der Representanten van 't volk van Vriesland.*

Allen die de groote verdiensten van dien Man kennen, en zyn Vaderlandslievend character weeten, treuren rechtmatig over het gewigtig verlies van de Maatschappij, en bezeffen het gevoelig treffen van dien slag aan deszelfs Weduwe MARIA à MEYNSMA, en haare beide Zoons toegebracht; zy is overtuigd van de deelneeming haarer Vrienden, zonder dat zulks aan haar door Condoleantie-Brieven betoond word.

AMSTERDAM

N. TIEDEMAN.

den 22 February 1796.

(*) "mitsgaders" is een verouderd Nederlands woord dat vaak werd gebruikt in formele teksten. Het betekent "alook" of "eveneens".

Mariakerk in Blessum. (Foto Romkel Hoekstra)

Bronnen:

<https://pnieuwland.nl/humogen/family/2/F185829>

https://www.dbnl.org/tekst/bie_005biog04_01/bie_005biog04_01_0325.php

https://nl.wikipedia.org/wiki/Bataafse_Republiek

<https://archieff.amsterdam/indexen/persons?ss=%7B%22q%22:%22Wiltetus%20Bernardus%20Jelgersma%22%7D>

Peter Stans
Gemeentelid

Redactie comité:

Ellen Meijer, Margriet ten Napel, Gemma Crijns, Dineke Verhoek, Maaïke Luttikhuis, Ernst Stoker

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Als wijkgemeente van de Protestantse Kerk Amsterdam is de Westerkerk door de belastingdienst aangewezen als ANBI.

Zowel de Stichting Cantatediensten Westerkerk als de Stichting Vrienden Westerkerk zijn door de Belastingdienst aangemerkt als Culturele ANBI.

Ook de **Duyschot Stichting** heeft de Culturele ANBI status.

Voor meer informatie: kijk op de website van de Belastingdienst of betreffende organisatie.

Rekeningnummers van de Westerkerkgemeente

Kerkrentmeesters: NL 47 RABO 0109 2797 00

Collecterekening: NL 51 RABO 0313 5519 28

Stichting Vrienden Westerkerk: NL 30 RABO 0109 9279 66

Diaconie Westerkerk: NL 46 INGB 0004 9718 00

Stichting Cantatediensten Westerkerk: NL 04 INGB 0003 8921 70